

СЯЛЯНСКАЯ

НІВА

Няхай жыве Беларускі Народ!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:

ВІЛЬНЯ, ЗАВАЛЬНАЯ 6. (Wilno, Zawalna 6.).

Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадзін апрача свята.

Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сялянству без выкупу!

Падпіска:

на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал., на 6 месяцаў 4 зал., на год — 8 зал.

Для заграшчы удвая даражэй.

Аплата надрукаванага зместу ад рэдакцыі

ВЫХОДЗЕ ў СЕРАДУ і СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

НА ВЫБАРЫ.

На гледзячы на ліберальную польскую канстытуцыю, якая гварантуе выбарныя самаўрады, гэтых самаўрадаў дагэтуль няма. Калі на этнаграфічна польскіх землях ёсць нешта падобнае да самаўрадаў, то на беларускіх землях пануе ўлада бюракратычных урадоўнаў, якія кіруюць ня толькі справамі, што належаць да іх кампетэнцыі, але і справамі, якія павінны па закону належаць да самаўрадаў.

Цяперашні польскі Сойм, які ў сваёй большасці складаецца з польскіх нацыяналістычных элементаў, баючыся дапусціць да гаспадаравання мясцовых (Беларусаў на беларускіх землях, Украінцаў на ўкраінскіх землях і г. д.) жыхараў, хоча прыняць закон аб самаўрадах парэчны канстытуцыі. Гэты Сойм хоча абрэзаць правы нацыянальных меншасцяў на карысць Палажаў, а пакуль яшчэ гэтага не правёў, пазволіў ураду сваёўладна распараджацца самаўрадавым жыццём. Гэтае ўмешванне ўлады ў самаўрадавыя ўстановы на нашых землях давала да таго, што ўжо ў працягу 7-8х год павятовым самаўрадам распараджаецца стараста, а валасным і месавым — войт ці бурмістр вызначаны тым самым старастам. Валасная ці месавая рада, калі дзе-небудзь і ёсць, дык пераважна падбрана так, каб была паслухмяным аруддзям у руках адміністрацыйнае ўлады.

Такі стан рэчаў, магчыма, існаваў-бы яшчэ шмат даўжэй, але прышоўшы паслямаёвы ўрад апынуўся без сваёй большасці ў Сойме і таксама напаткаў некаторыя месавыя рады, якія асталіся вернымі папярэднім урадам, што іх паклікалі на магістрацкія лавы. Вось, каб пазбавіцца непажаданага складу месавой рады і каб адначасна зрабіць пробу на выбары ў Сойм, якія павінны будучы адбыцца, урад марш. Пілсудскага абвешчыў выбары ў некаторых паасобных месцах у месавыя рады. Гэтыя выбары маюць паказаць, ці польская эндэцыя мае перавагу ў гарадох, ці групы, што сьлепа вераць цяперашняму ўраду і бяскрытычна схіляюцца перад ім. Гэтая проба сіл прынесць тым, ці іншыя рэзультаты для Палажаў, але нацыянальныя меншасці таксама павінны выказаць свае сілы і сваю арганізаванасць.

Пакуль што на нашых землях абвешчаны выбары толькі ў Віленскую месавую раду і затым Беларусы — жыхары м. Вільні павінны выявіць сябе і правесці сваіх кандыдатаў у Радз. Рэч ясная, што як палітыка ўсяго польскага ўраду, так і палітыка цяперашніх магістратаў наскрозь шовіністычная і скіравана проці нацыянальных меншасцяў. Нічога дзіўнага, што ў сувязі з гэтым нацыянальныя меншасці па-

У дзесятыя ўгодкі смерці вялікага беларускага песняра **МАКСІМА БАГДАНОВІЧА** ў суботу 28 г. траўня ў царкве Сьв.-Троіцкага манастыра а 9 гадз. раніцай будзе адслужана заупакойная літургія, а у 11 гадз. паніхіда.

Максім Багдановіч.

25 траўня г. г. скончылася 10 гадоў, калі жорстка смерць далёка ад роднае старонкі, далёка ад роднага народу на чужыне ўлажыла ў магілу Максіма Багдановіча.

М. Багдановіч, гэта беларускі паэт — ды ня толькі паэт, а яшчэ і філэзаф, ды ня толькі філэзаф, а яшчэ і служба красы, гэтак характарызуе крытыкі яго творчасць. Калі ўзяць пад увагу яго кароткае, бо ўсяго 25-ці гадовае жыццё і вышэй ўспомнення яго мастацкія рысы творчасці, дык перад намі паўстане гігант Беларускага П'емонту, геній, які сваёю паэтычнаю творчасцю ўнёс Беларускаю поэзію на Парнас, узяўшы ад парнайскай музы тую красу Слова і мудрасць Духа, якія прыпаднёс Беларускаму Народу скрысталізаваўшы ў прыгожы „Вянок“.

Максім Багдановіч радзіўся ў Менску ў 1892 годзе дзе бацька яго быў вучцелем гімназіі.

Сярэдняю адукацыю Максім Багдановіч прайшоў у Ніжнім-Ноўгарадзе і Яраслаўлі, куды з Менску быў пераведзены яго бацька на службу. Пасля М. Багдановіч уступіў у яраслаўскі юрыдычны ліцэй і калі ў 1916 годзе на сканчэнні ліцэя прыехаў на сталае жыццё ў Менск, дык страшэнная для Беларусаў хвароба — сухота, перашкодзіла яму жыць тут і тварыць... Ня гледзячы на тое, што хвароба тачыла яго арганізм, ён не хацеў пакідаць роднае старонкі, а дзеля гэтага стоіла многа старанняў яго прыцяляў — угаварыць М. Баг-

дановіча паехаць у Крым на лячэнне. І вось, там, 25 траўня 1917 году М. Багдановіч памёр. Дык вось знача, магіла нашага песняра-паэта, філэзафа і служкі красы далёка ад роднага народу і роднае старонкі.

Па словах яго бацькі, М. Багдановіч з беларускім словам пазнаёміўся на трынаццатым годзе жыцця. Пазнаёміўся зачараваўся... Зачараваўся беларускімі казкамі...

На сямнаццатым годзе жыцця М. Багдановіча ў адзінай таго часу беларускай часопісі „Наша Ніва“ № 1 за 1909 год, з'явіўся яго першы верш прысланы з Ніжняга-Ноўгараду. І там, далёка ад Бацкаўшчыны, ён не забываў яе і памятуючы яе службы ён як умеў ды як мог.

У 1913 годзе вышаў у Вільні зборнік з друкарні Марціна Кухты, зборнік вершаў М. Багдановіча пад назвам „Вянок“.

Гэта той „Вянок“, аб якім сам песняр, будучы на курацы ў Крыме напісаў:

У белым доме, дзе я ўміраю
У мора ля самай бухты,
Я не самотны, я кнігу маю
З друкарні Марціна Кухты“.

І праўда, калі чытаеш гэты „Вянок“, дык далёка ўцякае самотнасць, бо думкі, якія песняр выліў са сваёй душы і ўлажыў у гэты „Вянок“, паўстаюць як жывыя і ўносяць у той казачны сьвет красы і характа адкуль яны прыйшлі. А там!.. Ці-ж можна там адчуваць адзіноту?..

Адыйшоў ад нас у іншы сьвет песняр цудоўных чараў і красы, але не загінуў, яркім

вінны імкнуцца да правядзення ў лік радных сваіх прадстаўнікаў. Лік прадстаўнікаў паасобных меншасцяў у Радзе ня будзе адыграваць рашучае ролі, але супольнае выступленне ўсіх нацыянальнасцяў можа стварыць паважную сілу, якая будзе магчы плодзя барацьбу свае інтарэсы. Вось гэтая супольнасць інтарэсаў нацыянальных меншасцяў і імкненне да адабыцця як найбольш кандыдатаў без патраты аstatкаў галасоў, гаворыць за тое, каб нацыянальныя меншасці ішлі на выбары супольным блёкам. Рэч ясная, што такі агульна-нацыянальны блёк вельмі трудна, ды часам і немагчыма, стварыць на т сярэд паасобных нацыянальнасцяў, у якіх выступаюць вялікія сацыяльныя розніцы.

Мы, Беларусы, сацыяльна ня маем вялікіх розніцаў. Палажэнне нашага інтэлігента і палажэнне нашага работніка ці

рамесніка так блізім зьяўляецца між сабой, што ўсе Беларусы могуць ісьці разам на выбары. Калі-ж частка быўшая пад уплывамі Грамады і можа быць абаламучана і не захоча адаць голас за сваіх кандыдатаў Беларусаў, то значэнне гэтае часткі так малое, што смела можна сказаць, што Беларусы ўсе разам будуць ісьці нацыянальным фронтам.

Цяперашняе палажэнне Расейцаў у Вільні таксама блізка падходзе да палажэння Беларусаў. І вось дзеля гэтага, а таксама і дзеля ўсіх раней прыточаных аргументаў Беларускі Выбарчы Камітэт заключыў блёк з Расейскім Камітэтам. Каб больш адабыць мандатаў для абароны правоў нацыянальных меншасцяў, Беларусы з Расейцамі пойдучы разам на выбары і будуць галасаваць за адзін супольны спісак.

мэтэорам прарэзаў ён наш хмуры небасхіл, але сьлед яго зьявіўся зьнік і сьвет яго ня згас. А ў гэтым яго заслуга перад намі, а цераз гэта, мы адзначаем яго сьвяткаваньнем.

Увесь Беларускі Народ цяпер аддае пасьмертную пашану песьняру на жалі тагды, калі песьняр уміраў на чужыне і калі быў „умора ля самай бухты“, дык запраўды быў самотны, толькі з „Вянком“ „з друкарні Марціна Кухты“. Ваенна-рэвалюцыйная завіруха была віною гэтага.

Зборнік 98 вершаў М. Багдановіча, зьмяшчае „Вянок“, да 80 вершаў параскіданы па розных часопісах, ды некалькі вершаў яшчэ нідзё не друкаваных пасьля ўжо сьмерці М. Багдановіча яго бацька перадаў у Менску беларускім установаў. Усяго напісаў М. Багдановіч да 300 вершаў, а гэта ўлучнасьці з некалькімі творамі ў прозе—скарб не маленькі, які, за кароткае жыцьцё, улажыў песьняр у скарбніцу беларускай літаратуры.

Ст. Ясны.

Аб рэвэляцыях п. Васілеўскага.

Як ужо вядома, існуе і па гэты дзень у Варшаве камітэт трох экспэртаў па справах нацыянальных меншасьцяў пад старшынствам быўшага міністра Леона Васілеўскага.

Гэты камітэт нічога карыснага ня даў нацыянальным меншасьцям, бо, здаецца, ён і не зьбіраецца што-колічы даць, аднак-жа працуе і працуе як відаць на тым каб найсьці спосаб ці сродак акадэмічна зьліквадаць нацыянальныя меншасьці.

Між іншым пан Васілеўскі гавора, што пасьля маёвага перавароту „мусілі прысьці і загаспадаравалі новыя ваяводы і куратары, якія ўжо пачалі ламаць існуючую рутыну і прызвычаенні глыбока закаранелыя і надта шкодныя для разьвіцьця патуцыя прыхільнасьці да дзяржавы крэсавага насяленьня бяз рожніцы паходжаньня“. Затое-ж мы мусім сьцьвердзіць, што нікае ломкі старых і глыбокіх прызвычаенняў нідзё і ні ў чым мы ня бачым. У гэтых паглядах мы не адзінокія, бо тое самае гавора і „Kurjer Wileński“, які піша:

„Вгаджаючыся з п. Леонам Васілеўскім, што справа нацыянальных меншасьцяў урадам марш. Пілсудскага і праф. Барція рушана з мёртвага пункту, аднак-жа судзім, што тэмпы працы ў гэтай галіне значна адбывае ад таго, які дыктуюцца запраўднымі патрэбамі нашых зямель.

„У галіне ачышчэньня адміністрацыйных уладаў, пераважна школьных, ад шкодных адзінак дагэтуль, на жалі, зроблена зусім мала“.

Далей п. Васілеўскі гавора, што: „Усё насяленьне крэсаў адчула, што ў Варшаве ўсупрэйс пачалі трактаваць яе інтарэсы і што ў гэтым кірунку наплываюць нататкі да ўсіх крэсавага ваяводаў. Крэсавае няпольскае насяленьне, спачатку з няверай, потым праймамі даверна, пачало сьцьверджаць, што ўлады шукаюць дарогаў, на якіх можна было-б найсьці давер чужамоўнага насяленьня, бяз нікае шкоды для дзяржавы“. Калі гэта, дык і праўда, што ўрад шукае дарогаў каб... прызвычаць насяленьне да польскае дзяржавы, але-ж з рахункам—атрымаць нічога ня даўшы, бо канцэсію Паўлюкевічу на лёто і некалькі тысячаў на „Беларускі Дзень“ нельга залічыць на рахунак дабрадзейства ці карысьці Беларусаў.

Дык і якраз гэтыя „канцэсіянэры“ і ўводзяць п. Васілеўскага ў баламудства, бо яны пішуць аб прыхільнасьці і патрыятызме Беларусаў да Польшчы, але-ж пытаньне: каго яны рэпрэзэнтуюць? Калі гаварыць аб польска-беларускіх „анімізіях“, дык найлепшы гороскоп напісала „Грамада“. Вось дзеля чаго ўсе заявы п. Васілеўскага аб даверні нац. меншасьцяў да польскае ўраду не адпавядаюць праўдзе і зьяўляюцца проста абмысловымі ці тэндэцыйнымі, гаворанымі для паказу на вываз.

„Засапакаенне ўладамі патрэбаў крэсавага насяленьня, гавора п. Васілеўскі, павінна разьвівацца ўва дзвюх кірунках—гаспадарчым і асьветовым. Крэсавае насяленьне павінна адчуць, што польская дзяржава дбае аб яго дабрабыце, што яно трактуецца не паматчышчынам, што яго асаблівасьці шануюцца, што справы шыкан і надужыцьцяў над ім таксама караюцца, як і антыдзяржаўныя жывёлы“. Гэта-ж залатая словы!... Але-ж далей, далей!... А далей вось што: „І ў гэтым кірунку зроблена апошнімі часамі многа, пераважна ў гаспадарчым галіне“.

Ну гэта, дык ужо нешта далёкае ад праўды. Далёкае, ды надта не падобнае на рэальнае жыцьцё, бо—апрача канцэсіі Паўлюкевічу на лёто, нацыянальныя меншасьці Заходняй Беларусі нічога не атрымалі.

А гэтае лёто дае магчымасьць Паўлюкевічу і далей займацца баламудствам.

3 жыцьця пад Польшчай.

Выбары ў Варшаве.

Выбары ў Варшаўскую меставую Раду, якія адбыліся 22 г. траўня да гэтакай вышкі: Польскія сацыялісты атрымалі 28 мандатаў, польскія радыкалы—Пілсудчыкі—16, жыдоўскія партыі—27, работнікі нацыяналісты—2 і індэкі, абаронцы польскасьці ў сталіцы—47.

Хоць камуністычны сьпісак быў скасаваны, але-ж на яго ўсё-ж такі галасавалі каля 60.000 выбаршчыкаў. Калі-б гэтыя галасы былі ўважаны, дык камуністы атрымалі-б 15—17 мандатаў.

Польскі радыкалізм.

Група Палякаў, якая аразу прыхілілася да марш. Пілсудскага і якая перад маёвым пераваротам выступала вельмі радыкальна проці хіена-пэста, пачала шырокую арганізацыйную працу пад лэзунгам „Польскія радыкалы ўсіх зямель Рэчыпспалітае злучайцеся!“ Аб паспеху гэтае арганізацыі можна сьмеда сумнівацца, бо як відаць з варшаўскіх выбараў, дык мода „на маральную санацыю“ па рэцэпту радыкалаў-пілсудчыкаў прайшла.

Ліквідацыя „Straży Narodowej“.

Эдэцкае т-ва „Straż Narodowa“ міністар унутраных справаў, на падставе тымчасовых правілаў, зьліквадаў. Пры ліквідацыі паліцыя канфіскавала ўсю маёмасьць таварыства. Гэта вельмі не падабаецца эндэкам, якія ўвесь час заклікаюць ўрад да рэпрэсіўнаў над Беларусаў. Хто на каго яму капае, дык сам у яму ўпадае.

Пры ўсім гэтым не абыхлося і без арыштаў. У Варшаве арыштавана 7 „парадоўцаў“ і аддава пад сьледзтва.

Суботняя забастоўка.

У суботу 21 г. траўня ў польскай прамысловасьці ў Лодзі і ўва ўсім раёне каля Лодзі, адбылася забастоўка, якую работнікі дамагаліся ўвядзеньня ангельскае суботы, гэта знача канца працы раней на дзёве гадзіны.

Прамыслоўцы заявілі, што калі работнікі будуць і далей дамагацца гэтага, дык яны спыняць працу ўсім.

Англа-савецкія адносіны.

У папярэднім нумары мы падавалі вестку аб вобысках у савецкіх гандлёвых прадстаўніцтвах у Лёндане. Далей высьняецца, што Ангельцы шукалі там сакрэтных дзяржаўных папераў, якія ў іх нехта ўкраў. На перакор першачатковым заявам быццам знойдзена многа дакумэнтаў, якія кампрамітуюць савецкае прадстаўніцтва, цяпер высьняецца, што нічога такога ня знойдзена. Калі вельмі якія-колічы дробныя дакумэнтны аб сувязі ангельскіх камуністы з расейскімі цераз пасярэдніцтва гандлёвых прадстаўніцтваў, дык за тое тых сакрэтных ангельскіх дакумэнтаў, якіх шукалі—няма. Ангельцы пускаюць весткі быццам гэтыя былі спалены, але-ж бяручы пад увагу той раптоўны налёт, які ўчынілі Ангельцы на савецкія памешканьні, што заявы былі пад гандлёвыя прадстаўніцтва і той бездэрамонны спосаб вобыскаў, бо былі абысканы нават жанчыны мужчынамі-паліцэйскімі, дык ня хочацца верыць, каб савецкім прадстаўнікам удалося шко-колічы зьнішчыць.

Гэтыя вось прайвы вельмі завастралі савецка-ангельскія адносіны. Газэты пішуць аб магчымасьці разрыву паміж Англіяй і Саветамі. Дый перадаюць нават болей, проста сэнсацыйныя весткі, што быццам Англія гатуецца ісьці на Саветы. Дзеля гэтага быццам за межамі Расейі, з Керанскім на чале складаецца расейскі ўрад, ды быццам у гэтай справе згаджаецца памагаць Англіі Францыя. Гэта дык можа і справядліва, толькі ня верыцца тое, што і Нямецчына быццам прыстае да гэтае авантуры. Ня верыцца дзеля таго, што Нямецчыне вельмі выгадна цяпер трымаць добрыя, амаль-што прыяцельскія адносіны з Саветамі. Нямецчына пуляецца Саветамі волатаў Эўропы, а гэтымі волатамі Савецкі ўрад, дык цераз гэта абедзье старонны ідуць ёй на ўступкі. Вось чаму гэта хутка, ды нават ляпей за Францыю, якая быццам і выйграла ў вайне, падбітая Нямецчына направила сваю пасьляваенную гаспадарку.

Да тых вестак, якія чуюцца адносна падгатоўкі аружнае інтэрвенцыі на Савецкую Расею Англіяй у саюзе з Францыяй, прычынна пабыт гэтымі днямі французскага прэзыдэнта Думэрга і міністра Брыяна ў Лёндане.

Магчымая рэч, што Англія зьбірае хмары і пусьціць на Саветы гримоты, бо Саветы прычыннілі надта многа турботы і шкоды Англіі, сваёй інтэрнацыянальнай палітыкаю сярод народаў падняволеных Англіяй.

Англія Саветам гэта не даруе, няведама толькі, ці ўдасца ёй гэта.

Што дзеецца ў сьвеце?

Аб кітайскіх падзеях.

З тых вестак, якія маем, нельга зрабіць зрабіць ніякага болей меней праўдзівага агляду кітайскіх падзеяў. Кітайскі кацёл гэтак натлуецца, гэтакая там паруха крывавае лавыня, што не паддаецца ніякаму спраўджэньню.

Ёсьць весткі быццам Ханькоўскія арміі маянца ісьці на Пэкін, то іану быццам Чанг-Тоо-Лін і Чанг-Кай-Шэк абстрэліваюць Ханькоў. А яшчэ, пішуць газэты, быццам генэрал Фэнг са сваёю арміяю, якая знаходзіцца ў Манголіі, маянца таксала ісьці на Пэкін.

Малая Антанта.

Паміж Югаславіяй, Чэхаславакіяй і Румыніяй існуе саюз, які творыць гэтак званую Малую Антанта.

На канфэрэнцыі міністраў па зам. справах гэтых дзяржаваў, якая адбылася гэтымі днямі ў Яхімове ў Чэхаславакіі паміж іным пастаноўлена прыняць меры, каб зьліквадаць канфлікт Югаславіі з Італіяй мірным шляхам. Адносна Саветаў, дык кожная з гэтых дзяржаваў можа ладзіць свае адносіны як падабаецца.

За старыя грахі.

Расейскі палітык і дзеяч, лідэр эміграцыйнага дэмакратычна-рэспубліканскага аб'яднаньня П. Мілюкоў, у часе свайго быту ў Рызе дастаў па твары за тое, што будучы міністар сваім папусьціцельствам прыхіліўся да таго, што цяпер пануюць над Расеею камуністы.

Не абыхлося без скандалу і ў Рэвелі, там таксама амаль-што не паўтарылася тое самае.

Цяпер Мілюкоў едзе ў Коўна. Цікава ці не спаткае і тут яго якія-колічы неспадзяванка?

Радавы Саюз.

У Маскве пануе вялікае ўзварушэньне з прычыны адбытых вобыскаў у савецкіх гандлёвых прадстаўніцтвах у Лёндане. Савецкія газэты абгаварваюць гэтае здарэньне на ўсе лады, як ведама, не шкадуючы самых жорсткіх слоў па адрэсу Англіі.

Індыя.

Выканаўчы Камітэт нацыянальнага кангрэсу Індыі прыняў рэзалюцыю, якую выказвае, што бойкат ангельскіх тавараў—найлепшы сродак для адабыцьця аўтаноміі для Індыі.

Нямеччына.

У Нямецчыне ізноў прыняты закон аб абароне рэспублікі, а гэта сьведчыць, што манархізм ня мае сілы.

Прускія рэспубліканцы дамагаюцца адхіленьня ад службы ўсіх урадоўцаў з манархістычнымі перакананьнямі.

Амерыка.

Паводка, якая ўтварылася ад разьліву ракі Місісіпі яшчэ не прайшла. Рака залівае ўсё новыя ды новыя абшары. Пры гэтым здараюцца ахвяры ў людзях, а што матэрыяльных страў, дык гэтакія лічацца на мільярды.

Многа вёсак і местаў зусім зьнішчаны вадом. Да 500 тысяч чалавек асталася без даху над галавою. Чацьвёртая частка штату Люзіяна заліта вадом.

Амерыканскі лётнік Ліндбэрг выляцеў з Нью-Ёрку і пераляцеўшы цераз Атлянтыкі акіян за 33½ гадзіны опусьціўся ў Парыж. Гэтакім чынам ён першы пабіў рэкорд арабіўшы паветраны рэйд; усе папярэднікі Ліндбэрга пацярпелі няўдачы, але-ж на гэтых няўдачах Ліндбэрг навучыўся, дык і выйграў прыз, значаны амерыканцам Раймонтам Ортаем у колькасці 25 тыс. далараў.

Швайцарыя.

У Жэнэве, у часе гаспадарчай канфэрэнцыі, амерыканская дэлегацыя наладзіла бал на часьць савецкай дэлегацыі.

Францыя.

У Парыжы на разглядзе шлюбаразводнае справы, суд прызнаў, што муж мае права караць сваю жонку, малі ўчынікі дадуць на гэта прычыны.

Усіх падпішчыкаў просім прыслаць належныя за газэту ірошы. Хто ня прышлець падпіскі, таму будзе спынена пасьылка газэты.

ВЫБАРЫ У МЕСТАВУЮ РАДУ.

Апавешчаньне

Аб'яднанага Беларуска-Расейскага Камітэту для выбараў у Віленскую Меставую Радую.

22-га г. траўня ў сувязі з наступнымі выбарамі ў Віленскую Меставую Радую паміж Беларускім і Расейскім Выбарчымі Камітэтамі заключаны блэк, паводле якога пастаноўлена ісьці на выбары адным супольным сьпіскам.

Падрабязны сьпісак сваіх кандыдатаў у сябры Рады і нумарь сьпіску Камітэт абвешчае ў найбліжэйшых днях.

Склад Камітэту:

В. В. Багдановіч (сэнатар),
А. І. Більдзюкевіч,
Л. Л. Белеўскі,
І. А. Емельянаў,
Ф. М. Ярэміч (пасол),
Б. С. Туронак,
А. С. Рахлін-Румянцаў,
Н. В. Саўкоў.

Вільня, дня 23 траўня 1927 г.

Адрэсы:

а) Аб'яднанага Камітэту — Людвісарская 1.
Адчынены ад 11 да 1 гадз. і ад 5 да 7.
б) Беларускага Камітэту — Завальная 6—5.
в) Расейскага Камітэту — Зыгмунтоўская (Набарэжная) 26.

Беларускі Выбарчы Камітэт.

У сувязі з выбарамі ў Віленскую Меставую Радую на апошнім тыдні адбыўся сход прадстаўнікоў беларускіх арганізацыяў, на якім быў заснаваны Беларускі Выбарчы Камітэт. У склад прэзыдыуму Камітэту ўвайшлі: сэн. В. Багдановіч, пас. Ф. Ярэміч, гр. П. Каруза і д-р Б. Туронак.

Камітэт месціцца на Завальнай вул. дом № 6—5.

Перагаворы з іншымі нацыянальнасьцямі.

У працягу прошлага тыдня вяліся перагаворы між Беларусамі, Літвінамі і Расейцамі ў справе стварэньня супольнага блэку. У тракце гутарак выявілася, што немагчыма стварыць агульны блэк нацыянальных меншасьцей.

Аб'яднаны Беларуска-Расейскі Камітэт для выбараў у Віленскі Меставы Самаўрад.

Посьле таго, як перагаворы паміж прадстаўнікамі нацыянальных меншасьцяў не давалі да агульнага блэку, Беларусы дагаварыліся з Расейцамі, паставілі разам ісьці да выбараў і стварылі Аб'яднаны Беларуска-Расейскі Камітэт для выбараў у Віленскую Меставую Радую.

У склад камітэту ўвайшлі ад Беларусаў: сэн. Багдановіч, пас. Ф. Ярэміч, д-р Б. Туронак і гр. Більдзюкевіч, ад Расейцаў: гр. І. А. Емельянаў, А. С. Рахлін-Румянцаў, Горацко і Саўкоў.

Аб'яднаны выбарчы Камітэт арганізаваў Камісіі:

Агітацыйную, інфармацыйна-кантрольную і фінансавую. Апрача гэтага будуць арганізаваны 7 раённых выбарчых Камітэтаў Аб'яднанага Беларуска-Расейскага Камітэту.

Аб'яднаны Беларуска-Расейскі Камітэт месціцца на Людвісарскай вул. дом № 1.

Радных 48 асоб.

Паводле апошняга ўрадавага сьпіску з 1919 году ў Вільні налічвалася насяленьня на 130.000 асоб. У сувязі з гэтым выбарчы камісар гр. Лучыньскі ўстанавіў лік радных места Вільні на 48 асоб.

Урадавыя сьпіскі выказваюць, што ў м. Вільні налічваецца каля 100.000 асоб маючых права выбарчага галасу, аднак ад гэтае лічбы адыходзяць 9.000 асоб, якім польскія ўлады не даюць польскага грамадзянства. Такім чынам, усіх маючых права галасу ёсьць 90.000 асоб. Камітэт прыняў пад увагу, што галасуючых будзе 80%, то на кожны мандат прыпадзе 1500 галасоў.

Выбарчыя раёны.

На апошнім паседжаньні галоўнага выбарчага камітэту, у склад якога ад Беларусаў запрошаны інж. Л. Дубейкоўскі, устаноўлена 57 выбарчых раёнаў. Кожны раённы выбарчы камітэт мае складацца з 5-х асоб.

Сьпісак выбарчых раёнаў.

Раён	Школа №	Назва
1.	52.	Вёска Ерузалімка.
2.	6.	Вілкамірская вул. 31.
3.	32.	Кальварыйская 76—левае крыло.
4.	27.	Кальварыйская 73—у дварэ.
5.	46.	Антокальская 106.
6.	15.	Антокальская 32.
7.	13.	Пірамонт 10.
8.	13.	" 10.
9.	9.	Кракаўская 25.
10.	25.	Вітальдовая 37.
11.	2.	Інфлянская 9—фронт.
12.	4.	" 9—у дварэ.
13.	31.	Кошыковая 7.
14.	16.	Міцкевіча 60—уваход направа.
15.	10.	Панская 7.
16.	16.	Міцкевіча 60—уваход налева.
17.		Працоўня Слейдова. Завальная 5.
18.	24.	Мастовая 7—I паверх.
19.	"	"—II паверх.
20.	39.	Каралеўская 9.
21.	25.	Полацкая 2.
22.	42.	Філярэцкая 12.
23.	23.	Вёска Горы, Чугуначная калёнія.
24.	45.	Віцебская 5.
25.	45.	Беластоцкая 8.
26.	11.	Зарэчча 5.
27.	17.	Скапоўка 4.
28.		Магістрат, Дамініканская 2.
29.	1.	Жэлігоўскага 1.
30.	37.	Віленская 10.
31.	22.	М. Пагулянка 8.
32.	7.	В. Пагулянка 38—левая старана.
33.	19.	Шэптыцкага 11.
34.	34.	В. Пагулянка 14.
35.	14.	Троцкая 14.
36.	47.	Вострабрамская 5.
37.	14.	Лідзкі зав. 7, Францішканскія муры.
38.	3.	Вострабрамская 5—правы бок.
39.	3.	Вострабрамская 5—уваход з Пасажу.
40.	28.	В. Стэфанская 37—партэр.
41.	36.	Вівульскага 18.
42.	28.	В. Стэфанская 37—I паверх.
43.	19.	" 11—на права.
44.		Склад.
45.	7.	Пагулянка 38.
46.		Разьніца, дом адміністрацыі.
47.	31.	Кошыковая 6.
48.	30.	Добрай Рады вул. 24.
49.	26.	Курляндзкая, дом Маліноўскага.
50.	18.	Рудніцкая 56—уваход I.
51.	51.	Шкаплерная 25.
52.	18.	Радунская 56—уваход II.
53.	5.	Бэліны 10.
54.	33.	Славянская 15—царква, правае крыло.
55.	33.	Славянская 15. Царква.
56.	27.	Кальварыйская 73—правае крыло.
57.	21.	Шкаплерная 26—уваход II.

„У першыя ўгодкі маёва-геравароту“.

Пад гэтакім назовам вышла польская кніжачка. Напісаў гэтую кніжачку віцэ-маршалак сойму І. Дашынскі, які падае газэты, асабісты прыяцель маршалка Пілсудскага, тварца маёвага санацыйнага геравароту.

У названай кніжачцы І. Дашынскі заўята бароніць тых лэзунгаў, пад якімі адбыўся гераварот, а іменна: маральнай наравы. Ён кажа, што без маёвага геравароту прышла-б поўная пагібель польскай дэмакратыі ад хілена-пастаўскіх ватажнікаў. Дзеся абароны дэмакратыі, быццам ратаванай маршалкам Пілсудскім, І. Дашынскі жорстка нападае на сучасных міністраў, якія сваімі недэмакратычнымі ўрадаваньнямі разачаравалі ўсіх супрацоўнікаў і прыхільнікаў маёвага геравароту. Гэта бадай што самае цікавае, калі робяцца закіды за недэмакратычныя ўчынкі рукамі і нагамі, якія зьяўляюцца выканаўцамі замыслаў галавы, а не самую галаву, якая парадзіла гэтыя замыслы пабуджае рукі і ногі да дзейнасьці.

У сваёй кніжачцы І. Дашынскі не памінае і нацыянальных меншасьцей, дык баручы пад увагу, што казённая газэты як польскія гэтак сама і беларускія („Беларускае Слова“ і „Беларускі Дзень“) пішуць, што для Беларусаў гэты год быў вельмі карысным і салодкім, мы падаем некаторыя выпіскі з яго кніжачкі, каб выявіць мерку тых карысьцяў, аб якіх пяюць казённыя салаўі: Паўлюкевіч і Ўмястоўскі.

„У данаўненьне сваіх увагаў аб палітыцы пасьлямаёвага ўраду, — піша І. Дашынскі на 62 старон. сваёй кніжачкі, — хачу адзначыць адносіны ўраду да нацыянальных меншасьцяў. Маршалак Пілсудскі знае „Крэсы“ гэтак, як ніхто іншы, і ніколі ня быў прыхільнікам нацыянальнага ўціску ўва імя польскіх дзяржаўных інтарэсаў. Гэта-ж ён ішоў у 1920 годзе на Кіеў з вялікім плянам вызваленьня Украіны і выдаў у 1919 годзе віленскую адозву да Беларусаў. Яго запаводзвалі эндэкі шавіністы ў „фэдэралізм“ і вінаваньнямі ў гэтым напавялі ўсю Польшчу“.

Гэтак характэрнызе І. Дашынскі маршалка Пілсудскага, як вялікага прыяцеля нацыянальных меншасьцяў, які, калі судзіць па вышэй

прыведзеным дадзеным, ня толькі, што ня мае захопніцкіх намераў, а нават і фэдэрацыйных, а проста зьяўляецца што-ні-ёсьць запрадным збаўцаю ад чужацкага панаваньня над Украінаю і Беларусіяй. Дык вось пасьля таго і дзівіць нас, чаму марш. Пілсудскі ў той час, калі дайшоў да ўлады ня выконвае сваіх добрых замераў да тэрытарыяльных нацыянальных нацыянальных меншасьцей? А праўдзівасьць таго, што ў гэтым кірунку нічога ня зроблена мы находзім у той-жа кніжачцы І. Дашынскага, які піша: „Мінае ўжо год ад маёвага геравароту, але-ж ні Украінцы і ні Беларусы ня адчулі зьмены сыстэмы ўрадаваньня. Паліцэйская ўлада, паліцэйскія суды, асуды на сьмерць, усё яшчэ ёсьць часьценькім зьявішчам публічнага жыцьця на „Крэсах“. Не ўступкамі ані прызнаньнем нацыянальных правоў Украінцам і Беларусаам кіруецца пасьлямаёвы ўрад, а толькі здабыткамі да цяперашняе сыстэмы...“

Далей І. Дашынскі адзначае, што ніякія рэпрэсіі, што ніякія дробныя ўступкі нацыянальным меншасьцям іх не здаволяць, а толькі „даць „крэсавым“ народам належны ім правы, не пужаючыся „легалізацыі“ камунізму—гэта была-б у сучаснай Польшчы запраўдны рэвалюцыя, але-ж гэта, пасьлямаёвы ўрад, „ня маючы рэвалюцыйнае спадчыны“ абмінае...“

Гэтак гавора не які „вывратовец“ ці „антыдзяржаўнік“, які толькі можа „злосна зьявіцца на Польшчу“, а выдатны польскі палітык і дзярж. віцэ-маршалак яе Сойму.

3 пустога ды у парожнае.

Шмат хто думаў, што „Родныя Гоні“ і запраўды культурна-літаратурная часопісь, ажно памаленьку, „шыла з мяшка вылазіць“, а ў рэзультате гэтага выясьняецца, што „Родныя Гоні“ ні больш ні менш,—экспозытура Луцкевіча.

„Родныя Гоні“ выходзячы пад фактычным рэдактарствам Луцкевіча, перадрукавалі рэвалюцыйны адзін папярэдніцы „Нашай Праўды“, якімі імкнуцца зьбіць цыфровыя даныя паса Ярэміча ў мясячніку „Нацыя“ аб лічбе беларускага насяленьня ў Заходняй Беларусі.

Паўстае пытаньне: навошта ім гэта патрэбна? Хіба проста так па інерцыі, абы заводзіць новыя і новыя гутаркі аб тым самым, абы пераліваць з пустога ды ў парожнае.

У артыкуле паса Ярэміча ў „Нацыі“, які зьмешчаны і ў № 22 „Сял. Нівы“ гаворыцца, што „ў Польшчы—болей як 2 мільёны“ Беларусаў, а вось Луцкевічаўская рэптылія „Родныя Гоні“ даказвае зусім быццам іншае, а іменна, што Беларусаў пад Польшчаю ёсьць „ня звыш 2 мільёнаў“, а 2.846.563 чал. Гэта знача што пасол Ярэміч падаў цыфры прыблізныя, а „Родныя Гоні“ фактычныя. Калі-б гэта было праўдзіва, дык і можна было-б падзякаваць „Родным Гоням“ за папраўку, але-ж самі „Родныя Гоні“ сумляваюцца ў праўдзівасьці гэтых даных, бо пішуць: „Лічба гэтая, ведама, ня зусім чыста точная, але прыблізная, бо тачнасьць яна была-б тады, калі-б зрабіць бестароньняе сьпісаньне насяленьня“. Дык падаючы няточныя цыфры і тут-жа сьведчычы аб іх нефактычнасьці і на аснове гэтага рабіць закіды ды дакоры каму іншаму ў нечым бліжэй, можа толькі той, хто сам у сабе ў сваёй псыхіцы мае супярэчнасьці.

Цяпер становіцца ясна, што Беларусаў ёсьць пад Польшчаю болей як 2 мільёны, а колькі іменна ніхто ня знае, бо нават сільны варожы паслу Ярэмічу пры ўсёй сваёй тэндэнцыйнасьці не даказалі ніякае фактычнасьці і колькі не выкладалі натугаў, дык асталося толькі „звыш 2-х мільёнаў“, а колькі іменна? Гэта ўжо пытаньне, якое стаіць на чарзе выясьненьня, гэтак і асталося нявыясьненым.

У артыкуле паса Ярэміча гаворыцца: „Зямельная рэформа, праўда, праведзена, але адабраная ад вялікіх земляўласнікаў зямля, пераважна не-Палікаў, аддана выключна прышлым з Заходу польскім цывільным калёністам і вайсковым асаднікам“.

Што можна мець проці гэтакае інфармацыі? Аднак-жа „Родныя Гоні“ і гэта находзяць не справядлівым, бо рэформа іх зданьнем „яшчэ ўсё толькі праводзіцца“. А калі гэтак, дык нельга знача пісаць, аб тым, што той рэформай, якая ўжо праведзена, зямля была адабрана ад земляўласнікаў не-Палікаў і аддана асаднікам—Палікам? Гэтак паны з „Родных Гоняў“?

Дык вось, цяпер ужо добра стала веданым, што „Родныя Гоні“ замест таго каб даць сваім чытатом запраўды нешта культурнае, нешта цэльнае, імкнучы зьбіць прыблізную лічбу Беларусаў у Заходняй Беларусі, таксама прыблізна лічбаю, не даючы нічога пазытыўнага рэальнага, запраўдныя фактычнага.

У гэтым і выяўляецца Луцкевічаўская тэндэнцыя „Родных Гоняў“ папустому зьявіцца на Беларусаў не падпарадкаваных „яго вялікасьці“ Антоўму Новаму.

НАВІНЫ.

10-я ўгодкі М. Багдановіча. У дзесятыя ўгодкі сьмерці беларускага паэта Максіма Багдановіча ў нядзелю 29 г. траўня а 7^{1/2} гада. вэч. у памешканьні Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры, Завальная 6—5, адбудзецца ўрачыстая акадэмія.

Гр. Я. Шутовіч прачытае рэфэрат аб творчасьці і жыцьці М. Багдановіча. Будучь дэклімаваны вершы і будзе пяць беларускі хор.

— Літвіны і выбары. Літоўскае грамадзянства яшчэ не заняло аканчальнага становішча ў справе выбараў у мест. раду. Часьць Літвіноў прапануе ня ісьці на выбары і такім чынам выказаць свой пратэст проці польскай улады. Другая частка грамадзянства прапануе пайсьці на выбары самастойна, не заключаючы блёку з іншымі нацыянальнасьцямі. Гэтая апошняя прапановы мае найбольш даных на тое, што будзе прынята літоўскім грамадзянствам.

— Літоўска-Беларуская сэкцыя Інстытуту для досьледаў спраў нацыянальных меншасьцяў. 20 мая адбылося ў Вільні другое паседжаньне Літоўска-Беларускае сэкцыі Інстытуту для досьледаў спраў нацыянальных меншасьцяў, якога галоўная сьліба ёсьць у Варшаве. На гэтым паседжаньні апрача Палякаў, якія зьяўляюцца закладчыкамі літ.-бел. сэкцыі былі прысутнымі Беларусы і Літвіны. З прычыны ненармальнага адносінаў польскае ўлады да спраў нацыянальных меншасьцяў, Беларусы і Літвіны заявілі, што ўстрымліваюцца з записай у сяброў Інстытуту і што прышлі на паседжаньне з інфармацыйнымі мэтамі.

Цікава тут адзначыць адну характэрную рыску з жыцьця польскага Інстытуту для досьледаў спраў нацыянальных меншасьцяў. Паводле прынятага сэкцыяй рэгуляміну старшыню сэкцыі вызначае варшаўскі цэнтральны ўрад інстытуту, апрача таго ўсе паставы літоўска-беларускай сэкцыі робяцца важнымі толькі пасля таго, як будуць зацьверджаны варшаўскім урадам. Як бачым, Варшава ня ве-

ра на'т і свайму вызначанаму старшыні, бо засьцерагае сабе права ўневажненьня паставы сэкцыі. Усё гэта гавора аб адным, што дасьледы спраў нацыянальных меншасьцяў будуць праводзіцца з чыста польскага пункту гледжаньня і з прыметкай палітычнае ахварбоўкі.

— Беларускі спектакль. У в. Шаўлянах, Браслаўскага пав., вучыцельскаю беларускай прыватнай школы Інстытуту Гаспадаркі і Культуры — М. Булыга, ладзіўся 15 траўня г. г. беларускі спектакль-вечарына на карысьць гэтае школы.

— Маўчаньнем шмат казалі. У той час, калі першыя ўгодкі сьмерці беларускага паэта К. Сваяна, усё беларускае грамадзянства асабліва ўрачыста святкавала і адзначыла ўся прэса ня толькі беларуская, але-ж часткава і польская, дык Паўлючкова „Беларускае Слова“ і Ўмястоўскага „Беларускі Дзень“, гэтую Сваякову ўрачыстасьць прапусьцілі міма не ўспамінуўшы на'т адным словам.

Не выяўляючы ніякае прыхільнасьці да таго, што запраўды беларускае, ці-ж не надужываюць яны імя Беларуса, гэтыя „Bialorusini“ ды „Bielorusen“?...

— „Досьвіткі“. Пад гэтакім назовам вышаў з друку культурна-літаратурны месячнік, выданы „Беларускаю Хаткаю“ Паўлюкевіча, за тры грошы, якія ён зарабіў на польскай канцэсіі „Лёто“.

Зьмест гэтага месячніка выключачы перадрукі і апазданьне „Гэніяльнай ідэя“, якое добра напісана,—аўсім благаі. Мала ў ім літаратуры, няма і культуры.

СЯЛЯНЕ.

Аб усіх крыўдах, аб зьдзеках адміністрацыі і аб вашым жыцьці пішыце ў сваю газэту „Сялянскую Ніву“.

Асуд грамадзкай апініі.

Артыкул пасла Б. Рагулі „Раскрытыя карты“ выклікаў сярод усяго запраўды беларускага грамадзянства нябывалае парухненьне і абурэньне на здрадніка.

— „Ганьба, ганьба, ганьба прадажніку, палітычнаму спекулянту, які прадаваў і прадае наш народ“, — чулася з вусяў кожнага шчырага беларуса. Толькі падуладныя „пракурора“ нясвойска сябе чулі і маўчком быццам гаварылі: „Вось зараз у „Нашай Праўдзе“ будзе саліднае запярэчэньне і мы будзем магчы сьмела глядзець у вочы праўдзе“.

Але выходзе № 13 „Нашай Праўды“ і сярод падуладных аднадумцаў Луцкевіча запанавала поўная констэрнацыя. Усе чытаюць пісьмо Ант. Луцкевіча і апускаюць рукі з газэтай!

— Дзе-ж запярэчэньне, што Ант. Луцкевіч ня зрокся незалежнасьці, падпісваючы дагавор з Л. Васілеўскім б. польскім міністрам, а цяпер старшыні камісіі да спраў нацыянальных меншасьцяў?!

Дзе-ж запярэчэньне, што ён не зацьвердзіў форму для беларускага войска, якое мелася разам з польскімі войскамі вызваляць Беларусь з пад савецкай улады? Дзе-ж запярэчэньне, што Луцкевіч не прысьвоіў сабе грамадзкія грошы, што атрымаў на закупню аружжя?!

А што Луцкевіч адказаў на сувязь з Балаховічам? А што ён адказаў на асаблівую прыязнь з Ваявудзікім? А хто-ж данасіў на беларускіх паслоў?!

Усе гэтыя абвінавачаньні Луцкевіч прамаўчаў, значыць хоць раз прызнаўся да віны. Толькі постскрыптам захацеў запярэчыць, што ў 19 годзе не сядзеў у Варшаве ў готэлі Саскім але быццам у Вільні. Але гэтае запярэчэньне аказалася звычайнай Луцкевічаўскай маной, бо якраз у гэтым часе ў Саскім готэлі Луцкевіч зацьверджаў форму для беларускіх вайсковых аддзелаў.

Дык бачым, што ўсё пісьмо Луцкевіча яшчэ больш пацвярдзіла ягоную ілжывасьць, здрадніцтва і прадажнасьць.

Аднак цяпер, п. Луцкевіч ужо ня будзе магчы баламуціць беларускіх сялян і работнікаў. Пазналі яны ўжо ваўка ў авечынай скурцы, пазналі юдашоўскага абараніцеля. З вялікай агідай адвернуцца яны ад ілжывага і дэфэнзыўнага дзеяча і окаянцу: годзі табе займацца працайнай работай, ідзі на асуд грамадзкай апініі!

Да нас пішуць.

Няпрошаныя апякуны.
(Баранавічы).

— Баранавічы—адно з большых местаў у Заходняй Беларусі. Перад вайной гэтае места вельмі шырока разьвівалася дзякуючы чугуннаму вузлу. Рыскі мір аднак адбіўся на гаспадарчым жыцьці Баранавіч вельмі бліжэй рэхам. Цяпер места замірае. Як на гаспадарчым полі, так і на культурным пануе поўны застой. Беларускаясьць вельмі слаба пашырана і ватым дагэтуль у Баранавічах ня было ніводнай беларускай арганізацыі. Затое польскія партыі вельмі ўвіваюцца адны перад другімі і стараюцца ашукваць маласьведомых жыхароў. Так усім добра вядома праца Махая, які афіцыйна выступаў як старшыня камітэту ППС, а на афіцыйна быў у зносінах з дэфэнзай і за сваю працу атрымліваў даходы з дэвэўх крыніц.

Сярод цяперашніх польскіх працоўнікоў вельмі ажыўленую дзейнасьць выяўляе нейкі Цялёўскі. Ён то шукаецца з польскімі энкамі, то ўдае вялікага прыцеля Беларусаў; аднак зусім незразумелым для ўсіх зьяўляецца тое, што ён жывець бяз ніякае афіцыйнае працы. Мала гэтага, часта і густа выступае ў ролі няпрошанага апякуна і падсуджваецца да беларускіх арганізацыяў аўсім бязінтэрсона.

Шмат каму з мясцовых жыхараў гэты пан здаваўся запраўдным апякуном, але вось выхад польскае газэты: „Беларускі Дзень“ раскрыў усім вочы напраўду. Усім ведама, што гэтую газэту выдаюць Палякі, і калі пасля яе выхад пан Цялёўскі пачаў вясцю агітацыі за гэтую польскую газэту ў беларускай мове і пісаць нейкія карэспандэнцыі аб беларускіх арганізацыях,—дык гэтым самым выявіў сваё запраўднае аблічча—чужога няпрошанага апякуна. Час выкажа яшчэ іншыя „дабрадзействы“ гэтага чужога апякуна.

Баранавіцкі.

Вёска прасыпаецца.

12-га красавіка сёл. году, г. зн. на другі дзень Вялікадня, у вёсцы Капцяўшчыне, Гарадзёйскай гміны, Нясьвіскага павету ў памешканьні пажарнае каманды адбылася вечарына, дае і была ў той-жа вечар пастаўлена п'еса „Птушка шчасьця“, на карысьць пажарнае каманды.

Аматамі гэтай п'есы былі: К. Абрамовіч (Янка), М. Маразанка (Маланка), Б. Бука (Жыд) і М. Дуброўскі (лясув), якія надта добра

адыгралі свае ролі, асабліва Янка і Маланка. Па заканчэньні доўга грывола сяля ад воплескаў мноства рук і галасоў прысутных. Вечарына адбылася спакойна бяз ніякіх выпадкаў. Усе разнішліся з вялікім задавальненьнем і ўдзячнасьцю камэнданту пажарнай стражы п. С. Сенью, які наладзіў гэтую вечарыну.
Цікавы.

НАШАЯ ПОШТА.

Цікаваму, Рыбацкаму: Матэрыялы атрымалі памагчымасьці зьмесьцім.

Сяліцкаму: Цяпер поштай заведзаны такі парадак, што газэты пасылаюцца бяз налешак адрасоў падпішчыкаў. Але пошта павінна сама надпісаць прозвішча кожнага падпішчыка.

Калі пошта Вам не аддае газэты, то скажыце кіроўніку, што калі і далей ня будзе Вам аддаваць, то пашлеце жалабу ў Дырэкцыю.

Маркевічу: Адрэс перапісалі на другую пошту.

Оса: „Калі-ж паправіцца“... атрымалі.

С. Невясёламу: Пісьмо атрымалі, вмяшчаем.

Курыловічу:—Друкі паслалі.

Паляку Я., Марозу Л., Гуцьку П., Пілецкаму К., Ракевічу У., Курыловічу і Будзьку Д.—пробы пумар паслалі.

Маслонку, Кулакоўскаму—газэту пасылаем.

Дасталі ад:

Камейнікі Пётры, Базыля Еды — па 2 эл., Маслёнка Міхася—1 эл.

Куток сьмеху і сатыры.

Прыдалася.

— Ну і як, ці памагла вашаму тая масьць, якую яму я записаву на рану?

— Не памагла, памёр бядак яшчэ месяц назад.

— Дык па што-ж прышлі?

— Гэта дзеля таго, каб пан доктар яшчэ раз тае масьці записалі!

— А навошта-ж, калі хлапец памёр?

— Бо ён надта добра чысьціць боты.

Фабрычны склад турбінаў,
машынаў і млынскіх каменяў
ФАБРЫКІ Г. КУЛІК у ЛЮБЛІНЕ

РЭПРЭЗЭНТАНТ ТЭХНІК

Ст. Стобэрскі і С-ка

Кантора і склад: Вільня, Міцкевіча 9.

Будова і перабудова машынаў. СПЭЦЫЯЛЬНЫЯ ТЭХНІЧНЫЯ ПАРАДЫ. Праекты, падлічэньні, планы. Спецыяльныя ўладжэньні „Капарнаў“.

— 0 —

Заступніцтва фірмы БРАТЫ БЮГЛЕР

Уавіль (Швайцарыя)

МЛЫНСКІЯ МАШЫНЫ.

— 0 —

Заступніцтва фірмы інж. Г. КІНДТ, Радам

ВОДНЫЯ ТУРБІНЫ.

— 0 —

Машыны, што ёсьць на складзе: ВАЛЬЦАВЫЯ ПАСТАВЫ АДЗІНОЧНЫЯ І ПАДВОЙНЫЯ, АЎТОМАТЫЧНЫЯ ПЭРЛЯКІ „MARS“, КАМЕНЬНІ ШТУЧНЫЯ І ФРАНЦУСКІЯ, МАШЫНЫ ДЛЯ АЧЫСТКІ ЗЯРНЯ, МАШЫНЫ ШМЭРГЛЭВЫЯ І ШЧОТКАВЫЯ, АСЬПІРАТОРЫ, АРФЫ „TRIUMPH“ ВІСЯЧЫЯ І СТАЯЧЫЯ, МАШЫНЫ ГРЫЗКОВЫЯ „REFORM“.

— 0 —

Дастаўляем: ГАЗАВЫЯ І СПАЛІНОВЫЯ МАТОРЫ, ШВАЙЦАРСКУЮ СЕТКУ НА СІТКІ.

— 0 —

Фірма даеь бясplatна ўоаякія парады ў справе будовы млыноў, уладжаваньня грэбляў і інш.

Адрэс: Wilno, ul. Mickiewicza Nr. 9, ST. STOBERSKI I S-KA.

Дык кожны, хто ўмее чытаць, спяшайся выпісаць сваю газэту „Сялянскую Ніву“.